

УДК 658.6

Онуфрієнко Н.Л.¹, Діденко В.В.²

¹ старш.викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-419 НУ «Запорізька політехніка»

УПАКОВКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЛОГІСТИЧНОГО ЛАНЦЮГА

Важливого значення надається упаковці в сучасній логістиці, тому що упаковка має значний вплив як на витрати в логістичному ланцюзі, так і на його ефективність в цілому. Витрати на упаковку складаються з витрат на купівлю матеріалу для пакування, витрат на організацію процесу пакування (ручного або автоматизованого), витрат на утилізацію упаковки.

Упаковка впливає на рівень витрат для всього логістичного ланцюга: управління запасами в багатьох випадках визначається точністю ідентифікації вантажу, а маркування розміщене на упаковці; ефективність, точність і швидкість комплектації замовлення також залежать від надійності маркування упаковок, їх габаритів і форми, ступеня придатності упаковки до вантажопереробки; на вартість вантажопереробки безпосереднім чином впливає можливість консолідації індивідуальних упаковок в укрупнену вантажну одиницю; вартість зберігання й транспортування безпосередньо залежать від щільності і габаритів упаковки [1].

Упаковка виконує чотири основні функції: ідентифікує товар і надає про нього основну інформацію, захищає від пошкоджень, підвищує ефективність вантажопереробки, надає допомогу маркетингу з просування та реклами продукції, а також інформації споживачам.

Виходячи з вказаних функцій упаковки, можна визначити її основні характеристики: надійність упаковки визначається тим, яким впливом зовнішнього середовища вона піддається в процесі зберігання і транспортування; корисність упаковки визначається її впливом на ефективність і продуктивність всіх логістичних операцій [1].

В контексті глобальних трендів, екологія є однією із тенденцій, що впливає і на логістичний ланцюг, і на маркетингову стратегію, тому це

питання важливе як для виробників, так і для споживачів. Дедалі частіше виробники та споживачі приймають рішення щодо підтримки захисту навколишнього середовища, при цьому враховують той факт, що після утилізації «життя» упаковки не закінчується.

Екологічність упаковки можна розглядати, враховуючи наступні фактори: використання вторинної сировини (упаковка, виготовлена з вторинної сировини, зазвичай має менший вплив на довкілля, оскільки вона потребує менше енергії та ресурсів для виробництва); вид упаковки (деякі види упаковки можуть мати менший вплив на довкілля, ніж інші); масштаб виробництва (виробництво великих обсягів упаковки може вести до більшого впливу на довкілля, ніж виробництво менших обсягів); вплив упаковки на транспортування та зберігання товарів (деякі види упаковки можуть знижувати втрати продуктів при транспортуванні та зберіганні, що зменшує витрати на виробництво та вплив на довкілля); можливість повторного використання або переробки (упаковка, яку можна повторно використовувати або переробляти, може мати менший вплив на довкілля, оскільки вона не викидається після першого використання); спосіб утилізації (вплив на довкілля залежить від способу, яким упаковка утилізується).

За умов подальшого переходу України до економіки, що припускає собою діяльність, яка забезпечує розумне повторне використання, відновлення або переробку витратних матеріалів та сировини, завдяки розвитку новітніх технологій, еко-пакування все більше знаходить своє застосування у різних господарських сферах та галузях промисловості. Наприклад, пакувальний матеріал на основі міцелію грибів та стебел технічних конопель, що має термоізолюючі та водовідштовхуючі властивості, приємний на дотик та добре тримає форму, та на відміну від звичайного пластику або пінопласту, повністю розкладається у ґрунті за 30 днів [2]. Упаковка з крафтового папіру здатна вбирати вологу, жири та для кожної групи товарів використовується свій тип паперу. У низці країн вже створено їстівну плівку – у її складі крохмаль та полімери на водній основі, що придатні для споживання. Оптимальним варіантом для пакування як подарунків, так і продуктів харчування є еко коробки з картону [3].

Отже, ефективна логістична система повинна включати в себе розробку та постійне вдосконалення логістичної упаковки, для того щоб досягти оптимізації робочого процесу на всіх етапах логістичного ланцюга, що в свою чергу повинно призвести до зменшення витрат підприємства та покращення сервісу для потенційних клієнтів. Всі різновиди упаковки в логістичному ланцюзі, повинні забезпечувати як зручність вантажопереробки, захищати вантаж, так і нести інформацію про нього, а також враховувати такий фактор як екологічність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Репіч Т. А. Сучасна споживча упаковка: проблеми підвищення логістичної ефективності / Т. А. Репіч // Наукові праці НУХТ. – 2015. – Т.21.– №1. – С. 53-59.

2. Шимкович В. «Війна підштовхнула масштабувати виробництво» — як український стартап S. Lab створює еко-пакування з конопель та грибів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ain.business/2022/09/22/yak-praczuuye-startap-s-lab/> (дата звернення 29.04.2023).

3. Виробництво еко упаковки [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ubi-pack.com/vyrobnyctvo-eko-upakovky/> (дата звернення 29.04.2023).